

การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็ง

ทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

The Sufficiency Economic-Based Management of Agricultural Cooperatives that Strengthen the Economic Situation

อดุลยเดช ตันแก้ว¹ นิตยา พร้อมพร² และปิยานิภูร์ใจวนิช³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัดคุณประสิทธิภาพแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออก ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยเปรียบเทียบ จากร่างสำเร็จรูป ของ Krejcie and Morgan (1970: 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 แห่งโดยสุ่มอย่างง่ายใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยได้ตรวจสอบความตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน จากนั้นนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายประชากรจริงจากสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 30 ฉบับ เพื่อทดสอบหาความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .95 สอดคล้องกับค่ามาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจากสหกรณ์การเกษตรทั้งหมดจำนวน 250 คน จำแนกตามข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่ เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กมากที่สุด มีตัวแหน่งเป็นกรรมการ เป็นเพศชาย ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 51 ปีขึ้นไป ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานีรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการมีคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกันด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ และด้านการมีความรู้ ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ

Abstract

This objective of this Study is to research the management method of the agricultural-cooperative that enhance the economy as per the The King's Bhumibol's Philosophy of Sufficiency Economy. The data of this study is randomly sampling from 250 Co-operatives in the lower Northeastern Region, by comparing from the Krejcie and Morgan Table (1970 : 607 - 608) The tools of this study is the survey from 5 levels of scale ratio in which the contents has been monitored by 5 experts, and then tested with 30 sampling groups that has the qualifications similar to those real sampling agricultural-cooperatives from

¹ อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

E-mail: adunyadet@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

E-mail: p.nittaya55@gmail.com

³ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

E-mail: piyakanit2000@yahoo.co.th

Amnatcharoen Province, in order to find the confidence value. And the result from these tools is equal to .95. The statistic tools used for analyzing the data are percentage, average means, and standard deviant.

The Study's findings are: The agricultural co-operative surveys' results of the analysis from 250 surveyors, categorized from the general data, most of the co-operatives are in the small size, the surveyors are male committees, with the age of 51 years old or above, bachelor degrees graduates and they are UbonRatchathani Province Habitants. The Agricultural-Cooperatives' management modes that enhance the economy strength as per the King Bhumibhol's Philosophy of Sufficiency Economy, averagely in high level as a whole picture, however, once considering in each categories, from the most to the least means consecutively, will be as followings; moral side, preventive side, rational side, budget saving side, and knowledge side.

Keywords: Management of Agricultural Cooperatives, Strengthen the Economic Situation, Sufficiency Economy

บทนำ

สหกรณ์การเกษตร คือ กลุ่มบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกร รวมตัวกันจดทะเบียนตั้งขึ้นในรูปแบบสหกรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อดำเนินจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพ โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดำเนินกิจกรรมร่วมกันและช่วยยกฐานะของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยกิจกรรมหลักของสหกรณ์ คือ การให้สินเชื่อ การขาย การซื้อ การแปรรูป ตลอดจนการส่งเสริมการเกษตรกรรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ประกาศ กำหนดระดับมาตรฐานสหกรณ์ ไว้ ณ วันที่ 13 ธันวาคม 2545 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 จึงออกประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ ไว้ว่า การปฏิบัติภารกิจส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด สหกรณ์เป็น 2 ระดับ คือระดับได้มาตรฐานและระดับต่ำกว่ามาตรฐานตัวชี้วัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน 3 ปีย้อนหลัง สหกรณ์มีกำไรต่อเนื่อง เว้นแต่ปีใดมีอุบัติภัย หรือภัยธรรมชาติ จนเกิดความเสียหายต่อสมาชิกและสหกรณ์โดยรวมให้ตัดปีน้อยกว่า รอบ 3 ปีบัญชีย้อนหลัง ไม่มีการกระทำอันถือได้ว่าทุจริตต่อสหกรณ์ในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์จัดทำการเงินแล้วเสร็จ และสามารถส่งให้ผู้สอบบัญชีได้ตามเวลาที่กฎหมายกำหนดในรอบปีบัญชีสุดท้าย สหกรณ์ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของสมาชิกทั้งหมด ร่วมทำกิจกรรม หรือทำธุรกิจกับสหกรณ์ โดยคำนวนจากสมาชิกที่มีสิทธิจะได้รับเงินเฉลี่ยคืนสหกรณ์ต้องมีจำนวนสมาชิกทั้งหมดไม่น้อยกว่า 100 คน เว้นแต่สหกรณ์ที่โดยสภาพหรือกิจกรรมที่ดำเนินการไม่อาจมีสมาชิกถึง 100 คน ให้มีสมาชิกไม่น้อยกว่า 50 คน โดยปีนับสมาชิกสมทบต้องจัดจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ปฏิบัติงานประจำรับผิดชอบดำเนินการและธุรกิจของสหกรณ์ หากยังไม่มีการจัดจ้างต้องมีบุคคลอื่น เช่น กรรมการ สมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำในรอบปีบัญชีย้อนหลัง 3 ปี สหกรณ์ต้องมีการจัดสรรกำไรสุทธิ เป็นทุนเพื่อสวัสดิการสมาชิก หรือทุนสาธารณประโยชน์อย่างน้อย 1 ครั้งและในรอบปีบัญชีสุดท้ายสหกรณ์ต้องไม่กระทำการใด อันเป็นการใจฝ่ายกูหมาย ระบุเป็น คำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

สหกรณ์ได้มีผลการดำเนินงาน ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัด สหกรณ์นั้นเป็นสหกรณ์ระดับได้มาตรฐาน ส่วนสหกรณ์ได้มีผลการดำเนินต่ำกว่าเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานสหกรณ์ตามที่กำหนดแม้เพียงข้อเดียวสหกรณ์นั้นเป็นสหกรณ์ระดับต่ำกว่ามาตรฐานการวัดมาตรฐานสหกรณ์ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจัดทำทุกสหกรณ์ปีละหนึ่งครั้ง ณ วันที่ 1 กันยายน ของทุกปี และต้องกำหนดระดับมาตรฐานสหกรณ์ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 15 กันยายน ของทุกปีนั้น ๆ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2557: 1) ได้อธิบายถึงปัญหาของเกษตรกรที่ทำให้ต้องมีสหกรณ์การเกษตรเข้ามามีส่วนเกษตรกรร่วม จากปัญหาที่

เกษตรกรประสบอยู่ทั่วไป เป็นเรื่องยากที่เกษตรกรแต่ละคนจะแก้ปัญหาได้สำเร็จตามลำพังตนเอง หนทางที่จะสำเร็จได้โดยเกษตรกรจะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาโดยการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์และจะทะเบียนให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ เพราะสหกรณ์สามารถช่วยแก้ปัญหาด้านต่างๆได้แก่ ประการแรกธุรกิจการซื้อคือการจัดทำวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เมล็ดพืชและสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก โดยจะสำรวจความต้องการของสมาชิกก่อนแล้วสหกรณ์จะเป็นผู้จัดทำมาจำหน่ายต่อไป ซึ่งเพราการรวมซื้อในปริมาณมากจะทำให้ซื้อได้ในราคาที่ต่ำลงและเมื่อถึงสิ้นปีหากสหกรณ์มีกำไรก็จะเงินจำนวนนี้มาเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกด้วยประการต่อมาธุรกิจขายหรือการรวบรวมผลผลิตให้แก่สมาชิกทำให้มีอำนาจการต่อรองมากขึ้น ผลผลิตจะขายได้ในราคางามากไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าในเรื่องการซื้ง ตัว วัดหรือถูกกดราคาในการรับซื้อผลผลิตและประการสุดท้ายธุรกิจจนกิจ (สินเชื่อ)ซึ่งแบ่งเป็น การให้เงินกู้เมื่อเกษตรกรรวมตัวกันเป็นสหกรณ์สามารถสร้างความเชื่อถือให้กับสถาบันการเงินหน่วยงานของทางราชการและบุคคลทั่วๆ ไปโดยสหกรณ์จะจัดทำเงินกู้ออกเบี้ยต่ำมาให้สมาชิกนำไปลงทุนเพื่อการเกษตรซึ่งสหกรณ์จะพิจารณาจากแผนดำเนินการหรือแผนการใช้เงินกู้ของสมาชิกประกอบการให้เงินกู้เช่น สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อนำไปซื้อวัสดุการเกษตรค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในครอบครัว หรือเพื่อนำไปบุกเบิกปรับปรุงที่ดินหรือจัดซื้อที่ดินการเกษตร ในกรณีที่สมาชิกไม่มีที่ดินทำกินหรือมีน้อยไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตรและการรับฝากเงินเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักและเห็นคุณค่าประโยชน์ของการออมทรัพย์และเพื่อเป็นการระดมทุนในสหกรณ์ สหกรณ์จะรับเงินฝากจากสมาชิก 2 ประเภท คือเงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำโดยสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์

นอกจากนี้ยังมีธุรกิจการส่งเสริมอาชีพและบริการสหกรณ์อาจจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ทางด้านการเกษตรอยู่ให้ความรู้และคำแนะนำทางด้านการเกษตรหรืออาจขอความร่วมมือจากหน่วยราชการอื่น ในการให้คำปรึกษาแนะนำให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในหลักวิชาการแผนใหม่ตลอดจนการวางแผนการผลิตให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและปริมาณตรงกับความต้องการของตลาดจากนี้ยังส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านสหกรณ์ทำอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวและการศึกษาอบรมสหกรณ์จะจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่สมาชิก คณะกรรมการสหกรณ์ ผู้จัดการตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงหลักการวิธีการสหกรณ์ สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลสหกรณ์ช่วยให้เกษตรกรที่อยู่ในชุมชนหรือสังคมนั้นมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สังคมมีความสุขบุตรหลานสมาชิกได้รับการศึกษาสูงขึ้น มีสุขภาพอนามัยที่ดีเนื่องจากเกษตรกรรมฐานความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชนครินทร์ทรงนำความคิดนี้มาประยุกต์ใช้และมีผลอย่างเป็นรูปธรรมในช่วงที่ประเทศไทยเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2550 และเป็นแนวทางปฏิบัติอันสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้พ้นจากภาวะวิกฤติซึ่งการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง หลักเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและบริหารพัฒนาองค์กร รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 3 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านเหตุผล และด้านภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้หมายถึง การวางแผนและลงมือปฏิบัติตามความรอบรู้รอบคอบและระมัดระวังตามหลักวิชาชีวมูลและองค์ความรู้ที่ถูกต้องครบถ้วนมาประกอบการตัดสินใจในทุกเรื่อง และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นระยะรวมถึงต้องปรับเปลี่ยนพื้นฐานจิตใจให้มีคุณธรรมประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่สังคมเห็นตรงกันว่าเป็นความจริงความดีและความงามในการวิจัยนี้หมายถึง เงื่อนไขด้านความรู้ และด้านคุณธรรม

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. (2555 – พ.ศ. 2559) ในด้านการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง

สามารถเป็นภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การพัฒนาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อคนและสังคมไทยหลายประการ

เมื่อพิจารณาในด้านแหล่งเงินทุน สหกรณ์การเกษตร คือ องค์กรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมกันจัดตั้งขึ้น และจะทำเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายที่เบียนสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิกและช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์การเกษตรทั้งประเทศไทยจำนวน 3,470 แห่ง จากสหกรณ์ทั้งหมด 6,279 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.26 เป็นการแสดงถึงการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรมีสัดส่วนมากกว่าครึ่งของสหกรณ์ทั้งหมด โดยมีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง จำนวน 726 แห่ง จากสหกรณ์ทั้งหมด 1,430 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.76 ของสหกรณ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ดังนั้นการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จึงมีสัดส่วนสำคัญในการให้บริการและเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อรากฐานทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

ดังนั้นจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับผู้วิจัยในการศึกษาถึงผลของศักยภาพของสหกรณ์การเกษตรที่มีต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคมเชิงพาณิชย์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การวิจัยครั้งนี้ มุ่ง ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และค้นหาเสนอแนวทางการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรที่มีศักยภาพในการส่งเสริมความเข้มแข็ง และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่น เพื่อที่จะได้นำแนวทางในการศึกษาในครั้งนี้มาเป็นแนวทางการในการพัฒนาศักยภาพของสหกรณ์การเกษตรในด้านเงินทุน สถานที่ เทคโนโลยี การขันส่ง และทรัพยากรบุคคล ของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างให้เติบโตอย่างยั่งยืน และจะส่งผลถึงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้นสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

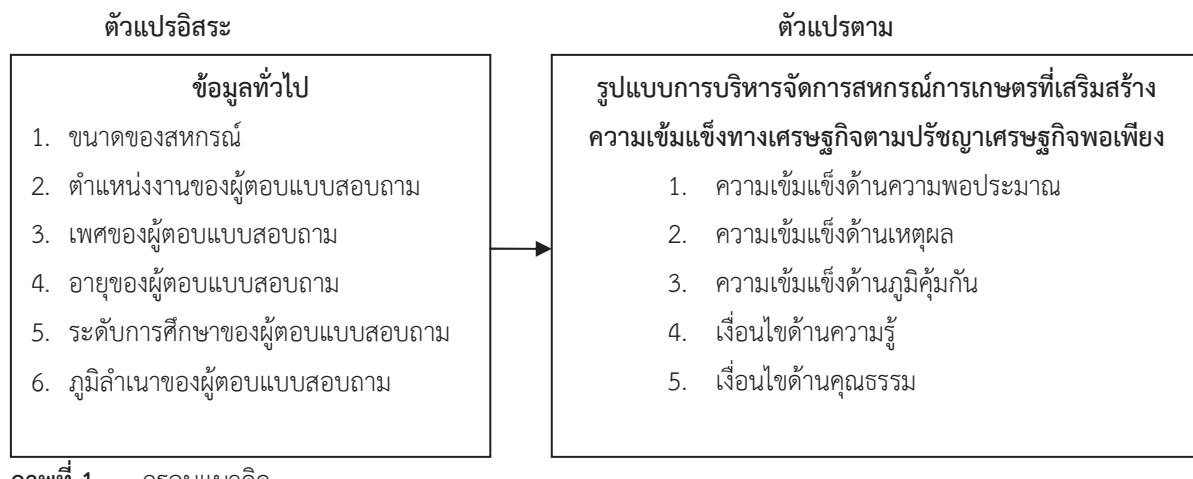
ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลที่ว่าไปของสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย ขนาดของสหกรณ์ ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถามเพศของผู้ตอบแบบสอบถามอายุของผู้ตอบแบบสอบถามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามและภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปรตาม คือ รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย ความเข้มแข็งด้านความพอประมาณ ความเข้มแข็งด้านเหตุผล ความเข้มแข็งด้านภูมิคุ้มกัน เงื่อนไขด้านความรู้และเงื่อนไขด้านคุณธรรม

ระยะเวลาที่ทำการศึกษา คือ เริ่มดำเนินการวิจัยตั้งแต่ เดือนมกราคม 2557 จนกระทั่งถึง ตุลาคม 2557

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ สหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยเปรียบเทียบ จากตารางสำเร็จรูป ของ Krejcie and Morgan (1970: 607-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 แห่ง (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2554: ออนไลน์)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความลงในช่องว่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยตัวแปรที่ศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการมีความรู้ ด้านการมีคุณธรรม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด หาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งในรายชื่อ รายด้าน และในภาพรวม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มเป็นประเด็น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานกับสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล และนัดหมายวันเวลาเพื่อเก็บข้อมูล

2. ดำเนินการจัดทำคำร้องเพื่อขอหนังสือออก จากคณะกรรมการธุรกิจและการจัดการเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำกัดวิธีการสุ่มอย่างง่าย จนได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำวิเคราะห์ผล

4. รวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการจัดกรรทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับนำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์โดยจัดทำคู่มือการลงรหัส และประมาณผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจัดกลุ่มความถี่และร้อยละโดยแยกตามข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามในตอนที่ 2 โดยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยปรับตามเกณฑ์ของ Best (1997: 190) ดังนี้

เกณฑ์ในการวัดระดับความสำคัญ

ระดับความสำคัญ	ค่าคะแนนที่ให้
ระดับความสำคัญมากที่สุด	5
ระดับความสำคัญมาก	4
ระดับความสำคัญปานกลาง	3
ระดับความสำคัญน้อย	2
ระดับความสำคัญน้อยที่สุด	1

4. คำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และค่ามาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลผลตามเกณฑ์ของBest (1997: 190) ดังนี้

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับความสำคัญมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับความสำคัญมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับความสำคัญปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับความสำคัญน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับความสำคัญน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม โดยจำแนกเป็นตามเป็นประเด็นตามตัวแปรที่ทำการศึกษา

6. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและสรุปความ

ผลการวิจัย

รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบข้อมูลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้แบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวแปรที่ศึกษา	ระดับความสำคัญ		
	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
ด้านความพอประมาณ	3.75	.52	มาก
ด้านความมีเหตุผล	3.82	.54	มาก
ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	3.83	.63	มาก
ด้านการมีความรู้	3.65	.62	มาก
ด้านการมีคุณธรรม	3.96	.58	มาก
ภาพรวม	3.80	.53	มาก

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามจากสหกรณ์การเกษตรทั้งหมดจำนวน 250 คน จำแนกตามข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กมากที่สุดมีตำแหน่งเป็นกรรมการ เป็นเพศชาย ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 51 ปีขึ้นไป ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี

2. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการมีคุณธรรม ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ และด้านการมีความรู้ ตามลำดับโดยมีข้อค้นพบเป็นรายด้านดังนี้

2.1 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรดำเนินการโดยยึดหลักความมั่นคง ยั่งยืน สหกรณ์การเกษตรให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สมาชิกควบคู่กับการแนะนำกำกับดูแลที่ดี และสหกรณ์การเกษตรมีการกำหนดมาตรการและใช้ทรัพยากรของสหกรณ์การเกษตรอย่างคุ้มค่า ประหยัด และไม่ฟุ่มเฟือยและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีการทำบัญชีครัวเรือน

2.2 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเคราะฟและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรใช้เงินตรงตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงินและพนักงานปฏิบัติงานโดยยึดหลักการดำเนินการที่ดีตามแนวทางของสหกรณ์และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีข้อมูลที่สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิก

2.3 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารจัดการสหกรณ์อย่างภายใต้ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ สหกรณ์การเกษตรกำหนดให้การใช้ชีวิตพอเพียงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่ดี และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนในชุมชนเป็นอย่างดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเข้าร่วมพบປະແດບเดี่ยมเรียนรู้กับสหกรณ์และสมาชิกในแนวทางชีวิตพอเพียง

2.4 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

น้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรมีการบริหารงานโดยสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ การเกษตรมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีการวางแผนการใช้ชีวิตโดยให้พัฒนาอย่างได้และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้นำเอาระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการความรู้และพัฒนาอาชีพ

2.5 รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ สหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจ สหกรณ์การเกษตรมีการควบคุมคุณภาพดำเนินงานโดยเป็นไปตามหลักประชาธิปไตยและสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้รับการจัดสรรผลประโยชน์จากการทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างเป็นธรรมและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตรมีกระบวนการรักษาสิ่งแวดล้อม

อภิปรายผล

1. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตร ดำเนินการโดยยึดหลักความมั่นคง ยังยึดผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นี้เป็นแหล่งสะสมเงินของประชาชนในชุมชน เป็นองค์กรที่เป็นหลักประกันความมั่นคงให้กับชุมชน สหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในด้านความพอประมาณ คือ ต้องมีความมั่นคงทางการเงิน ไม่ลงทุนในกิจการอื่นที่มีความเสี่ยงสอดคล้องกับการศึกษาของ สถาบันสมิทธิ (2549 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัดในทศวรรษหน้า ที่พบว่า ด้านแนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัดในทศวรรษหน้าได้ลำดับความสำคัญคือ การให้ความสำคัญต่อการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกในทุกด้านการเป็นที่ปรึกษาทางด้านการเงินให้สมาชิกการประสานความร่วมมือระหว่างสหกรณ์และการเป็นองค์กรที่ช่วยเหลือกันอย่างสมาชิกและครอบครัวตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต

2. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เศรษฐกิจพอเพียง ตามกฎระเบียบของสหกรณ์ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์เป็นสิ่งสำคัญในด้านความมีเหตุผล ที่ต้องผลักดันให้สมาชิกสหกรณ์ให้ความเคารพและปฏิบัติตาม

ในขณะเดียวกันรูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสหกรณ์ การเกษตรมีการบริหารจัดการสหกรณ์อยู่ภายใต้ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการด้านการมีภูมิคุ้มกันนั้น ต้องมีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ผลการวิจัย ดังกล่าวจึงสอดคล้องกับการศึกษาของ ตรีศูล พงษ์พันธุ์ (2552 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ที่พบว่า ระดับการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ที่พบว่า ระดับการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามหลักความ มีเหตุผล และตามหลักการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสหกรณ์การเกษตรมีการ บริหารงานโดยสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แนวทางการให้ความรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ที่ดีที่สุดคือ การสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาหรือให้ความรู้ที่

ได้รับการยอมรับจากสมาชิกสหกรณ์ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ เดชาวนะเจ๊ะเตี้ย (2550 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์สำรวจในทศวรรษหน้า: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สำรวจภาคใต้ ที่พบว่า ด้านสมาชิกของสหกรณ์ได้ลำดับความสำคัญคือการส่งเสริมสมาชิกให้ออมทรัพย์มากกว่าสร้างหนี้สิน การส่งเสริมการคืนกำไรสู่สมาชิกการบริการสังคมและห่วงใยสิ่งแวดล้อมและการบริการที่สนองความต้องการของสมาชิกโดยสำรวจข้อมูลและให้สมาชิกมีทางเลือกที่หลากหลาย

4. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับสมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คุณธรรมของสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จนั้นเกิดจาก การเปิดรับสมัครสมาชิกเข้ามาด้วยความสมัครใจ ไม่ปิดกันด้วยข้อจำกัดใดผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ เดชาวนะเจ๊ะเตี้ย (2550 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์สำรวจในทศวรรษหน้า: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สำรวจภาคใต้ ที่พบว่าด้านโครงสร้างการบริหารงานได้ลำดับความสำคัญคือควรให้ความสำคัญ และเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสหกรณ์เป็นองค์กรดำเนินงานโดยยึดหลักการสหกรณ์เพื่อ ตอบสนองความต้องการของสมาชิกและบริหารจัดการตามโครงสร้างอย่างเต็มรูปแบบขัดเจนในบทบาทหน้าที่และสอด ประสานกันได้

ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สหกรณ์การเกษตร ดำเนินการโดยยึดหลักความมั่นคง ยั่งยืนดังนั้นสหกรณ์การเกษตรควรกำหนดระเบียบการดำเนินงานสหกรณ์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ยึดถือความมั่นคงของกิจการอย่างยั่งยืน

2. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความมีเหตุผล ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เศร้าพรและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ดังนั้น สหกรณ์ต้องซึ่งจะให้สมาชิกสหกรณ์เกิดความสำนึกรักในการเคารพและ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินการสหกรณ์ไปได้อย่างมีเหตุผลตามข้อเท็จจริง

3. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสหกรณ์การเกษตรมีการ บริหารจัดการสหกรณ์อยู่ภายใต้ความโปร่งใส และการตรวจสอบได้ดังนั้น สหกรณ์การเกษตรทุกแห่งที่มีความยั่งยืนย่อมต้อง ดำเนินการสหกรณ์อย่างโปร่งใส มีการตรวจสอบที่รัดกุม ไม่เปิดซ่อนว่าให้มีการทุจริต

4. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีความรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสหกรณ์การเกษตรมีการ บริหารงานโดยสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกของสหกรณ์ดังนั้น การลงทุนให้ความรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ พนักงาน หรือสมาชิกของสหกรณ์ ควรทำการสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ก่อน เพื่อให้ความคุ้มค่าที่สุด ในการลงทุนให้ ความรู้เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่สมาชิกสหกรณ์ยอมรับ

5. รูปแบบการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีคุณธรรมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสหกรณ์การเกษตรมีการเปิดรับ สมาชิกโดยเป็นไปตามความสมัครใจดังนั้น สหกรณ์ต้องไม่ปิดกันการรับสมัครสมาชิกสหกรณ์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการบริหารธุรกิจและการจัดการ ที่ให้ความสนับสนุน ในทุกรูปแบบจนกระทั่งงานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เอกสารอ้างอิง

เดชาวนะเจ๊ เดชะ. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์สำรวจในศวรรษหน้า: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สำรวจ ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ตรวจบัญชีสหกรณ์, กรม.(2554). รายชื่อสหกรณ์ในประเทศไทย. (ออนไลน์). (8 เมษายน 2554) จาก

<http://www.cad.go.th/main.php?filename=index>

ตรีศูล พงษ์พันธุ์. (2552). การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

นายทะเบียนและกฎหมาย, สำนัก กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2557). “สหกรณ์การเกษตร,” (ออนไลน์). (2557, เมษายน 12) จาก
<http://webhost.cpd.go.th/rlo/agriculture.html>.

ฤกษ์ สมิทธิ. (2549). การพัฒนารูปแบบการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัดในศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

Best, John W. (1997).*Research in Education*.3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey. Prentice –Hall.

Krejcie, R. V. and D. W. Morgan.(1970). “Determining Sample Size to Research Activities,” *Educational and Psychological Measurement*. 3(March 1970): 607 - 610.